

нах державної реєстрації актів цивільного стану або нотаріальному посвідченню, не замінює собою документів, що видаються цими органами, а є тільки підставою для одержання зазначених документів. У цьому полягає ще одна відмінність від позовного провадження.

Адже згідно з ч. 2 ст. 115 СК України рішення суду про розірвання шлюбу після набрання ним законної сили надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для внесення відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян та проставлення відмітки в актовому записі про шлюб.

Ми вважаємо, що в порядку окремого провадження суд ухвалює рішення про встановлення факту розірвання шлюбу, а тому розірвання шлюбу в органах РАЦС на підставі вищезазначеного рішення мають зареєструвати самі заявники.

Висновки. Отже, в ході проведеного у статті наукового дослідження нам вдалося з'ясувати, що в силу непо-

слідовних кроків законодавця є коло проблем щодо встановлення факту розірвання шлюбу в порядку окремого провадження. Найбільша з них стосується неврегульованості законодавства щодо справляння державного мита за нотаріальне посвідчення договору про розмір аліментів. В силу того, що для звернення до суду з позовом про розірвання шлюбу не передбачено ніяких умов, на відміну від вимог до заяви про встановлення факту розірвання шлюбу, позовне провадження у даному випадку є зручнішим. Єдиним випадком, коли у подружжя не буде альтернативи вибору порядку судового розгляду їхньої справи про розірвання шлюбу, є вагітність дружини або наявність у подружжя малолітньої дитини, яка не досягла річного віку.

Підсумовуючи усе сказане, можна зробити висновок про те, що окреме провадження є цікавим і багатограним процесуальним інститутом, однак окремі його норми є недосконалі, інколи – застарілими, а тому науковці мають приділяти йому багато уваги в силу високої динаміки розвитку процесуального законодавства загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя : Постанова ВСУ від 21 грудня 2007 р. № 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-07>.
2. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 р. № 2947-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
3. Про судовий збір : Закон України від 8 липня 2011 р. № № 3674-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.
4. Про порядок обчислення та справляння державного мита : Інструкція Мінфін України від 7 липня 2012 р. № 811 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1623-12>.
5. Про державне мито : Декрет КМУ від 21 січня 1993 р. № 7-93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/7-93/page>.
6. Сафончик О.І. Деякі питання розірвання шлюбу в судовому порядку за законодавством України / О.І. Сафончик // Часопис цивілістики. – 2013. – Вип. 14. – С. 74–77.
7. Німак М.О. Процесуально-правова природа справ, що виникають із шлюбних правовідносин / М.О. Німак // Вісник Львівського ун-ту. Серія юрид. – 2009. – Вип. 49. – С. 130–137.

УДК 347.45

ПРАВОВА ПРИРОДА ФОРМ БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ LEGAL NATURE OF THE FORMS OF CHARITABLE ACTIVITY

Головей І.І.,
студент IV курсу юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Заборовський В.В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

У статті досліджується законодавство України про благодійну діяльність в аспекті розкриття основних форм благодійництва. Розкривається правова сутність волонтерської й гуманітарної допомоги, а також особливості меценатської діяльності. З'ясується питання щодо повноти та ефективності чинного регулювання благодійної діяльності, а також доречності внесення змін у таке регулювання.

Ключові слова: благодійна діяльність, форми благодійної діяльності, меценатська діяльність, волонтерська діяльність, гуманітарна допомога.

В статье исследуется законодательство Украины о благотворительной деятельности в аспекте раскрытия основных форм благотворительности. Раскрывается правовая сущность волонтерской и гуманитарной помощи, а также особенности меценатской деятельности. Выясняется вопрос полноты и эффективности действующего регулирования благотворительной деятельности, а также уместности внесения изменений в такое регулирование.

Ключевые слова: благотворительная деятельность, формы благотворительной деятельности, меценатская деятельность, волонтерская деятельность, гуманитарная помощь.

The article investigates the Ukrainian legislation on charitable activities in the aspect of the disclosure of the main forms of charity. Reveals the legal essence of volunteer and humanitarian assistance, as well as features of philanthropic activities. It turns out the question the completeness and effectiveness of the current regulation of charitable activities, as well as the appropriateness of amendments to this regulation.

Key words: charitable activity, forms of charitable activity, patronage, volunteering, humanitarian aid.

Постановка проблеми. Основною метою благодійної діяльності (благодійництва) є забезпечення й надання допомоги різним верствам населення. Так, для реалізації цієї мети створюються благодійні організації, які відповідно до цілей своєї діяльності здійснюють комплекс благодійних заходів. Новизна роботи полягає в тому, що автори систематизували й навели всі форми благодійної діяльності, а також розкрили їх основні ознаки. Це дослідження є одним із першим в Україні після нещодавніх змін до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації». Актуальність статті проявляється в тому, що вона покликана розкрити повну картину видів благодійної діяльності на основі розкриття сутності їх конкретних видів, а також переваг щодо застосування їх у благодійництві. Крім цього, на сучасному етапі розвитку економічних відносин та з огляду на складні соціально-політичні відносини варто дослідити ті форми благодійної діяльності, які на сьогодні активно використовуються благодійниками в благодійництві.

Аналіз наукових публікацій. Дослідженням благодійної діяльності займалися такі провідні вчені України й Росії, як М.С. Долинська, І.В. Литвин, Ю.В. Логвиненко, В.В. Новікова, С.О. Почтарьов, В.О. Чепурнов, О.П. Яковенко та інші.

Метою статті є аналіз законодавства про благодійну діяльність в аспекті розкриття основних форм благодійництва. Для її досягнення необхідне виконання таких завдань: розкриття сутності благодійної діяльності та порівняння її основних форм; з'ясування ролі волонтерської й гуманітарної допомоги; розроблення рекомендацій щодо вдосконалення нормативного регулювання форм благодійної діяльності, які могли б більше й ефективніше регулювали цю сферу суспільного життя.

Виклад основного матеріалу. З розвитком суспільних відносин в умовах ринкової економіки такий інститут, як благодійницька діяльність, стає більш актуальним, оскільки держава не може повною мірою захистити окремі верстви населення та допомогти їм. За допомогою благодійництва держава ділить з іншими суб'єктами свою основну функцію, а саме щодо захисту й допомоги громадянам. Особливо актуальним це стає в сучасних умовах, зокрема через зниження рівня економіки та складну соціально-політичну ситуацію в країні.

Перш ніж перейти до характеристики благодійної діяльності та основних ознак благодійництва, необхідно визначити основних суб'єктів його надання. Основними суб'єктами благодійної діяльності є благодійник, яким визначається фізична особа або юридична особа приватного права (у тому числі благодійна організація) та бенефіціар, тобто набувач благодійної допомоги [1]. Варто звернути увагу на те, що законодавство не обмежує кількість осіб, які здійснюють благодійну діяльність. Таке обмеження існує лише щодо благодійних організацій (її установчі документи мають визначити благодійну діяльність в одній чи декількох сферах діяльності). Також додамо, що до Єдиного реєстру громадських формувань включаються благодійні організації, а що стосується волонтерської діяльності, то фізична особа має бути включена до Реєстру волонтерів антитерористичної операції. На нашу думку, це більше пов'язується з наміром законодавця вести облік кількості суб'єктів благодійної діяльності.

З'ясувавши питання суб'єктів благодійної діяльності, вважаємо за доцільне розкрити сутність поняття «благодійна діяльність». Так, у ст. 1 Закону України «Про благодійницьку діяльність і благодійницькі організації» (далі – ЗУ «Про благодійницьку діяльність») вказано: «Благодійна діяльність – добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара» [1]. У кон-

тексті порівняння основних форм благодійної діяльності варто з'ясувати загальні ознаки благодійництва, а також спеціальні – ті, які поряд з основними (загальними) належатимуть до конкретних форм благодійництва (наприклад, волонтерської, меценатської діяльності).

З наведеного визначення постає, що благодійна діяльність базується на таких основних ознаках, як добровільність, особиста та/або майнова допомога, спрямованість на досягнення певних цілей; без отримання прибутку.

Добровільність означає, що благодійник не може бути примушений державою або іншою фізичною чи юридичною особою до здійснення благодійної діяльності, а може здійснювати благодійництво лише за своєю волею й волевиявленням. Також варто зауважити, що благодійна організація або благодійник може самостійно визначити, у якому виді здійснюватиме свою діяльність: особисто (від імені учасників організації, безпосередньо) та/або за допомогою майнового характеру (надання коштів, іншої матеріальної допомоги тощо). Розкриття сутності такої ознаки благодійної діяльності, як спрямованість на досягнення певних цілей, полягає в тому, що ст. 3 ЗУ «Про благодійницьку діяльність» закріплює положення, за яким до цілей благодійної діяльності належать надання допомоги для сприяння законним інтересам бенефіціарів у сферах благодійної діяльності, визначених ЗУ «Про благодійницьку діяльність», а також розвиток і підтримка цих сфер у суспільних інтересах. Іншою основною ознакою благодійної діяльності є неприбутковість, тобто без отримання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди чи компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.

У цьому разі заслуговує на увагу позиція В.О. Чепурнова, який виділяє такі ознаки благодійної діяльності, як безоплатність, добровільність, усвідомленість, цільовий характер. Усвідомленість як ознаку благодійної діяльності він характеризує як здійснення такої діяльності на підставі стійких власних переконань, осмислене неотримання (недоотримання) благодійником певного матеріального еквіваленту або тих прав, які необхідні самому благодійнику [2, с. 6].

Розкривши питання про сутність поняття «благодійна діяльність» та основні її ознаки, вважаємо за доцільне розкрити правову природу конкретних форм благодійної діяльності. На нашу думку, варто акцентувати увагу на меценатській діяльності як формі благодійництва. Щодо меценатської діяльності ЗУ «Про благодійницьку діяльність» дає визначення такого виду діяльності у сферах її реалізації: благодійна діяльність у сферах освіти, культури й мистецтва, охорони культурної спадщини, науки та наукових досліджень. У ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про благодійницьку діяльність» визначається, що ця діяльність пов'язується зі створенням, відтворенням чи використанням у встановленому законодавством порядку творів та інших об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема благодійних гастрольних заходів, за умови забезпечення вільного доступу до таких заходів.

Отже, законодавець виділив меценатську діяльність як окремий різновид благодійної діяльності з метою прив'язки до правового інституту інтелектуального права. Вважаємо, що в цьому разі варто навести приклад з авторського права. Так, дискусійним залишається питання про те, чи визнавати в такому випадку за певних домовленостей суб'єктом інтелектуальної власності (авторського права) благодійника, оскільки благодійна діяльність не передбачає отримання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди чи компенсації благодійнику. При цьому необхідно врахувати те, що Цивільний кодекс України визначає суб'єктів авторського права як «інші фізичні та юридичні особи, які набули прав на твори відповідно до договору або закону» [3]. На наше переконання, не буде порушуватись такий принцип благодійної діяль-

ності, як «безвідплатність», якщо благодійнику відповідно до договору (у разі його укладення між благодійником та особами, яких він вирішив, відповідно до умов договору, підтримати чи допомогти їм) не буде надано прибуток, а також у разі сплати будь-якої винагороди чи компенсації. Вказане дає можливість дійти висновку, за яким сутність меценатської діяльності зводиться саме до благодійництва у сфері інтелектуальної власності.

У зв'язку з проведенням антитерористичної операції (далі – АТО) досить актуальне питання постає щодо дослідження правового статусу волонтерів. У ч. 1 ст. 1 Закону України «Про волонтерську діяльність» проголошено: «Волонтерська діяльність – добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги» [4]. З наведеного постає, що основними суб'єктами волонтерської діяльності є організації та установи, які залучають до своєї діяльності волонтерів, тобто волонтери та отримувачі волонтерської допомоги.

Порівняння благодійної діяльності з волонтерською діяльністю можна визначити як загальне й спеціальне, оскільки під час розгляду питання про їх ознаки звертається увага на те, що волонтерська діяльність характеризується також ознаками, які вказують на її особливості. Зокрема, у неї більш чітке регулювання, що реалізовується на основі «суворого» виконання закону (допуск волонтерів до допомоги Збройним Силам України, обов'язковість у певних випадках укладення договору про провадження волонтерської діяльності, необхідність включення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції в разі здійснення допомоги в цьому напрямі). Вважаємо, що таке закріплення правового статусу волонтерів і здійснення їх діяльності пов'язуються з об'єктивними чинниками. Отже, форма благодійної діяльності «волонтерська діяльність» на сьогодні є тією ланкою, яка несе значні ризики у своїй діяльності. Тому пропонуємо внести зміни до ст. 6 Закону України «Про волонтерську діяльність», а саме щодо «виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва)» додати підставу «а також у разі заподіяння йому іншої шкоди здоров'ю під час перебування в стані, максимально наближеному до бойової обстановки». Адаже волонтер, перебуваючи, наприклад, під час масованого обстрілу, може не бути пораненим, проте отримати значну психологічну травму, а пропонується підстава дасть можливість відшкодувати йому цю шкоду.

Специфічною формою благодійної діяльності є гуманітарна допомога. Згідно із Законом України «Про гуманітарну допомогу» гуманітарна допомога є різновидом благодійництва [5]. Зі змісту закону постає, що цей акт регулює гуманітарну допомогу більше як надання її іноземними юридичними особами й організаціями. Так, питання щодо звільнення від оподаткування, порядок надання Україною гуманітарної допомоги, порядок ввезення на митну територію України товарів (предметів), підтримка іноземців та осіб без громадянства, які сприяють надходженню гуманітарної допомоги в Україну, – усе це вказує на те, що регулювання гуманітарної допомоги здійснюється в більшості випадків з акцентом на іноземних суб'єктах (юридичних особах). Тому за допомогою гуманітарної допомоги можна залучити такі міжнародні товариства (організації), як ЮНЕСКО, ООН, для здійснення ними благодійної допомоги.

Як вважає Х.Б. Коновеичук, проблемним питанням є те, що Закон України «Про гуманітарну допомогу», наво-

дячи класифікацію видів юридичних осіб, які мають право на отримання гуманітарної допомоги, залишає поза увагою Міністерство оборони України. Науковець стверджує, що лише Міністерство оборони України є уповноваженим органом із питань прийняття гуманітарної допомоги (відповідно до ст. 1 Постанови Верховної Ради України «Про режим використання грошових благодійних пожертв на матеріально-технічне та медичне забезпечення Збройних Сил України та Національної Гвардії» [6]), тому незакріплення останнього в переліку отримувачів гуманітарної допомоги позбавляє військовослужбовців права отримати допомогу з-за кордону [7, с. 173]. На основі цього наголосимо, що варто внести зміни до Закону України «Про гуманітарну допомогу», прописавши в ньому додаткового суб'єкта – Міністерство оборони України.

В аспекті нашого дослідження варто врахувати також, що спільними для всіх форм благодійної діяльності є контроль благодійника за коштами, які він надає. І.В. Литвин вважає, що досить прогресивними нормами Закону України «Про благодійну діяльність» є юридично закріплене право благодійника здійснювати контроль за цільовим використанням благодійної пожертви, а також право вимагати повернення собі назад суми грошових цінностей, цільове використання яких не відбулось. Тобто благодійна пожертва офіційно стає підзвітною, що є вагомим кроком у попередженні фінансових зловживань у секторі благодійництва [8, с. 63]. На переконання О.П. Яковенко, до інструментів благодійництва можна віднести проведення благодійних акцій, фінансування благодійних проектів суб'єктами, моральну підтримку нужденних, наслідком використання яких є підвищення освітнього рівня в суспільстві, а також культурного й духовного розвитку населення [9, с. 17].

Висновки. Проаналізувавши основні проблемні питання щодо форм благодійної діяльності, можемо дійти висновку, що законодавець неоднаковою мірою регулює питання, пов'язані з такими формами. На нашу думку, наведені пропозиції щодо змін у нормах законодавства, які регулюють форми благодійної діяльності, є обгрунтованими. Крім цього, зроблено висновок про те, що Закон України «Про благодійницьку діяльність і благодійницькі організації» недостатньо регулює відмінності у формах благодійної діяльності, оскільки сама згадка, що волонтерська діяльність є однією з форм благодійної діяльності, передбачається лише в ст. 1 Закону України «Про волонтерську діяльність», а проблема регулювання меценатської діяльності обмежується законодавцем наданням самого поняття та викладенням його змісту в одній нормі.

Основна різниця у формах благодійної діяльності визначається законодавцем у таких напрямках діяльності:

- загальна благодійна діяльність – представлена в усіх сферах суспільного життя;
- меценатська діяльність – представлена у сфері підтримки й допомоги, пов'язаної з інтелектуальною власністю;
- волонтерська допомога – більш індивідуальна та пов'язана з укладенням договорів, які укладаються з волонтерами й благодійними організаціями, а також поряд із загальною сферою діяльності допомоги (малозабезпеченим, безробітним, особам, які потребують допомоги), допомога Збройним Силам України в зоні проведення АТО;
- гуманітарна допомога – визначена як один із різновидів благодійництва, що здійснюється донорами (іноземними й вітчизняними) та спрямовується на регулювання діяльності щодо надання допомоги міжнародним суб'єктам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 5 липня 2012 р. № 5073-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 25. – Ст. 252.
2. Чепурнов В.О. Правовий статус благодійних установ та товариств за законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне право» / В.О. Чепурнов. – К., 2004. – 23 с.

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
4. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19 квітня 2011 р. № 3236-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 42. – Ст. 435.
5. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22 жовтня 1999 р. № 1192-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 51. – Ст. 451.
6. Про режим використання грошових благодійних пожертв на матеріально-технічне та медичне забезпечення Збройних Сил України та Національної гвардії України : Постанова Верховної Ради України від 16 квітня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 22. – Ст. 865.
7. Коновеичук Х.Б. Особливості правового регулювання порядку надання благодійної допомоги військовослужбовцям в Україні / Х.Б. Коновеичук // Право і суспільство. – 2014. – № 6-1. – Т. 2. – С. 172–175.
8. Литвин І.В. Принципово важливі новели регулювання діяльності благодійних організацій в Україні / І.В. Литвин // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2013. – № 4. – С. 60–64.
9. Яковенко О.П. Визначення базових категорій соціальної відповідальності / О.П. Яковенко // Бізнес Інформ. – 2014. – № 6. – С. 13–18.

УДК 347.615

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕСПЛАТУ ТА ПРОСТРОЧЕННЯ СПЛАТИ БАТЬКАМИ АЛІМЕНТІВ НА УТРИМАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ДІТЕЙ

PROBLEM QUESTIONS OF RESPONSIBILITY ARE FOR NON-PAYMENT AND EXPIRATION OF PAYMENT OF ALIMONIES PARENTS ON MAINTENANCE OF MINOR CHILDREN

Гресь Н.М.,

старший викладач кафедри правового забезпечення АПК
Сумського національного аграрного університету

Стаття присвячена проблемам стягнення аліментів на утримання батьками неповнолітніх дітей. У статті зроблений аналіз чинного законодавства, що закріплює підстави і порядок притягнення до відповідальності за невиконання аліментних зобов'язань щодо утримання дитини. Автор приділяє увагу особливостям цивільно-правової, адміністративно-правової та кримінальної відповідальності за несплату та прострочення сплати батьками аліментів.

Ключові слова: аліменти, утримання, стягнення аліментів, ухилення від сплати аліментів, обмеження боржника.

Статья посвящена проблемам взыскания алиментов на содержание родителями несовершеннолетних детей. В статье сделан анализ действующего законодательства, закрепляющего основания и порядок привлечения к ответственности за невыполнение алиментных обязательств по содержанию ребенка. Автор уделяет внимание особенностям гражданско-правовой, административно-правовой и уголовной ответственности за неуплату и просрочку уплаты родителями алиментов.

Ключевые слова: алименты, содержание, взыскание алиментов, уклонение от уплаты алиментов, ограничения должника.

The article deals with problems of the alimony for maintenance of underage children by parents. The article the analyzes the current legislation, securing the grounds and procedure to fix liability for fulfill obligations of maintaining a child. The author pays attention to the peculiarities of civil, administrative and criminal liability for non-payment or late payment of child support by parents.

Key words: alimony, maintenance, evasion of alimony, restrictions for debtor.

Постановка проблеми. Україна – європейський лідер за кількістю розлучень. Українці розривають шлюб у півтора рази частіше, ніж європейці. З найбільшими труднощами після розлучення стикається особа, на утриманні якої залишається неповнолітня дитина. Як не прикро, але завжди були батьки, які недбайливо ставилися до обов'язку щодо утримання своїх неповнолітніх дітей, усіяло намагаючись уникнути від їх фінансової підтримки. Статистичні дані з виконання судових рішень про стягнення аліментів свідчать про те, що станом на 1 січня 2015 року на виконанні в органах Державної виконавчої служби перебувало 626 097 проваджень за виконавчими документами. При цьому кількість виконавчих проваджень, за якими сума заборгованості перевищувала суму платежів за 6 місяців, налічувала 91 558 документів (22,8%). Крім того, з 1 січня 2016 року тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, надається з урахуванням матеріального стану сім'ї, в якій виховується дитина. Тобто частина осіб, які раніше отримували цю допомогу, яка хоча б частково компенсувала несплачені аліменти, втратили на неї право. Враховуючи це, питання притягнення

до відповідальності за несплату та прострочення сплати батьками аліментів на утримання неповнолітніх дітей, як механізм впливу на боржника, є актуальним і потребує дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми відповідальності в сімейному праві завжди викликали гострі дискусії. Загальні підходи, щодо вивчення зазначеного питання розглядалися в працях, присвячених аліментним зобов'язанням в цілому, зокрема в працях Л.В. Афанасьєвої, Л.В. Сапейко, С.А. Петреченко, Є.М. Ворожейкіна, О.Й. Пергамент, О.Ф. Лапчевської. Серед вчених, які здійснювали дослідження безпосередньо відповідальності за невиконання аліментних зобов'язань, можна зазначити Л.В. Красицьку, І.В. Семиногова, М.І. Мельник. Комплексного дослідження теоретичних і практичних питань, пов'язаних з відповідальністю за невиконання зобов'язань щодо утримання батьками дітей, в Україні не має.

Метою статті є виявлення і дослідження проблем в практиці реалізації аліментних зобов'язань батьків, відповідальності за їх неналежне виконання та невиконання взагалі, а також пошук шляхів вдосконалення національного законодавства з даного питання.